

Overzichtskaart 11.6 Gegevens verzamelen (P. Ponte, 2012)

Algemeen

Aandachtspunten:

- Snel en doeltreffend
- In iedere fase
- Gericht op de eigen praktijk en zicht op het eigen handelen
- Methoden kunnen combineren
- Voldoende gegevens verzamelen: niet te veel, niet te weinig
- Anderen inschakelen bij het verzamelen van gegevens

Observaties: het verkrijgen van informatie over gedrag

Verschillende vormen van observaties:

- Participerende en niet-participerende observaties
- Openlijke en verborgen observaties
- Directe en indirecte observaties
- Ongestructureerde en gestructureerde observaties

Bijzondere vormen: dagboek als observatie

- Gestructureerd dagboek
- Ongestructureerd dagboek

Het verkrijgen van mondelinge of schriftelijke informatie

Interviews

- Ongestructureerde interviews en gestructureerde interviews
- Individuele interviews en groepsinterviews

Vragenlijsten

- Open en gesloten vragen
- Online, per post, 'uitreiken-en-ophalen' of 'uitdelen-en-aanwezig-blijven'

Focusgroepdiscussies als bijzondere vorm van interviewen

- Geplande discussies aan de hand van nauwkeurig geformuleerde vragen
- Nadruk op de dialoog tussen de deelnemers

Het gebruik van documenten

Verschillende vormen

- Persoonlijke en zakelijke documenten
- Uitgelokte documenten en reeds bestaande documenten

Bijzondere vormen van documenten

- Foto's
- Schetsen, tekeningen, maquettes
- Video- en filmopnamen

Overzichtskaart 12.1 Verwerking van kwalitatieve gegevens (P. Ponte, 2012)

Analyseren en interpreteren

- Analyseren: archiveren, identificeren, ontleden en ordenen van verschillende relevante aspecten in de gegevens.
- Interpretatie: formuleren van beredeneerde oordelen, duidingen of verklaringen van de gegevens.

Twee vragen staan daarbij centraal

- Wat zeggen de gegevens over de stappen die zijn ondernomen?
- Wat zeggen de gegevens over de stappen die vervolgens ondernomen moeten worden?

Verskillende manieren van analyseren en interpreteren

- Zoeken op *categorieën*, en het analyseren en interpreteren van de bijbehorende gegevens.
- Zoeken op *patronen*, en het analyseren en interpreteren van de bijbehorende gegevens.
- Zoeken op *tegenstellingen*, en het analyseren en interpreteren van de bijbehorende gegevens.
- Zoeken op *onverwachte zaken*, en het analyseren en interpreteren van de bijbehorende gegevens.

Algemene regels

- Niet alle gegevens hoeven te worden gebruikt.
- De meest adequate ordening en *labeling* van de gegevens zijn vaak niet in één keer te vinden.
- Tijdens de verwerking wordt een cyclisch-iteratief proces doorlopen, waarbij voortdurend heen en weer wordt gependeld tussen de empirische gegevens en de theorie.
- De analyse en interpretatie van gegevens kunnen aanleiding geven de probleemstelling en onderzoeksvraag aan te passen of een nadere verkenning uit te voeren.
- De beantwoording van de probleemstelling en de onderzoeksvraag staat altijd centraal.
- Bij de verwerking van grote hoeveelheden kwalitatieve gegevens kan gebruikgemaakt worden van computerprogramma's.

Overzichtskaart 13.1 Leidraadsvragen bij het schrijven van een gevalsstudie over actieonderzoek (P. Ponte, 2012)

- a. Wat versta ik onder een gevalsstudie over actieonderzoek?
- b. Waarom schrijf ik een gevalsstudie?
- c. Voor wie schrijf ik een gevalsstudie?
- d. Aan welke criteria moet mijn gevalsstudie voldoen?
- e. Wat vertel ik in mijn gevalsstudie?
- f. In welke vorm wil ik mijn gevalsstudie schrijven?
- g. Hoe uitgebreid schrijf ik mijn gevalsstudie?
- h. Hoe pak ik het schrijven van mijn gevalsstudie aan?
- i. Hoe orden ik de inhoud van mijn gevalsstudie?
- j. Welke hulpmiddelen kan ik bij het schrijven gebruiken?
- k. Wie kan mij bij het schrijven helpen?
- l. Hoe selecteer, orden en presenteer ik mijn onderzoeksgegevens?
- m. Hoe ga ik om met bijlagen, producten en literatuur?

Overzichtskaart 13.2 Aandachtspunten bij het schrijven van de eindrapportage in de vorm van een gevalsstudie (P. Ponte, 2012)

- In een eindrapportage als gevalsstudie reconstrueren actieonderzoekers zowel de wijze waarop hun onderzoek is verlopen, als de resultaten ervan. De opbrengsten betreffen inzichten (kennis) én verbeteringen van de praktijk.
- In het verslag vormen de probleemstelling en de onderzoeksvraag (en de bijstelling daarvan) altijd de rode draad.
- Plan de gevalsstudie met behulp van de leidraadsvragen uit overzichtskaart 13.1.
- Op basis van de dialoog met *critical friends* en/of de begeleider wordt een 'steeds-verbeterde-versie' geschreven. Dit betekent dat de gevalsstudie niet wordt geschreven als eindverslag nádat het actieonderzoek is afgesloten, maar terwijl het plaatsvindt.
- De bespreking van de rapportage kan met je directe *critical friends* en/of je begeleider plaatsvinden, maar een workshop met een grotere groep actieonderzoekers is ook mogelijk.
- Ga niet in de verdediging bij feedback, maar doe er, waar nuttig en mogelijk, je voordeel mee.
- De rapportage moet helder geschreven zijn, het betoog moet goed onderbouwd zijn en de lezer moet als het ware stap voor stap door de tekst geleid worden.